

طاشينك
انجي يوتي غزته
صاحبها: هارند ما مورانيك: ازمير

"TACHINK"
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN POLITIQUE & LITTÉRAIRE
Imprimerie Mamourian
SMYRNE

10 ՓԱՐԱ

ԴԱՇԻՆԻՔ

Օ Ր Ա Թ Ե Ր Թ

Ք Ա Ղ Ա Ք Ա Կ Ա Ն Ե Ն Գ Ր Ա Կ Ա Ն

ԲԱՏԱՆՈՐԳԱԳՈՒԹԻՒՆ

	ՏԳ.	ՎԵՑ.	ԵՌ.
ԻԶՄԻՐ	80	40	20 ԴՐ2
ՊՕԼԻՍ ԵՒ ԳԱԴԱՌ	80	40	ԴՐ2.
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ	25	13	Ֆր.

Նամակներ պէտք է ուղղել «ԴԱՇԻՆԻՔ»-ի.
Խմբագրության
Rédaction du Journal Arménien
«TACHINK» — Smyrne

Ձի նրատարակումը ձեռագիրները չեն վերադարձուր

10 ՓԱՐԱ

ԿՐԹԱԿԱՆ ՀԱՐՅՈՇ ՄԵՐ ՄԵՋ

Յ.

Մենք հայերս դպրոցական կրթութեան է՛ն կարևոր մասը, ԴԱՍԻՍԱՐԱՆԻԹԻՒՆԸ, բարձր թողի ըրած ենք և գրեթէ լոկ բաւականացած ենք մշակելով, կամ մշակել ջանալով, Մխարի երկու արտա- յայտութիւնները միայն, ընդունուել և յիշողութիւնը Այսպէս ահա մեր վար- ժարաններուն մէջ կը սորվեցնենք լե- զուներ, ուսողութիւն և բնական դիտու- թիւններ: Բայց այս ատարկանքն ո՛չ մին մարդկային կիրքն էր, մտքի այս տար- բեր արտայայտութիւնը, կը սանձէ, կը բարեկոխէ կամ կը քաղցրացնէ: Ընդհա- կառակը, երբ մտքի բոլոր միւս կարու- ղութիւնները կը մշակուին ու կը զարգա- նան ու երբ միայն կիրքն էր անմշակ կը մնան, առաջնոց զարգացումը յաճախ ա- ճելի վատ տուգորութիւն կը գործէ զպրոցէ կը մարդոց կիրքերուն վրայ քան թէ բոլորովին ազէտ մնացածներուն: Եւ ասիկա բնական է: Մխարի միւս ար- տայայտութեանց զարգացման չնորհիւ մարդիկ Չարիքը զարգացնելու միջոցներ կը հնարեն, մինչ կիրքերու զատարա- կութեան կոչումը պիտի ըլլար խաբանել կամ ըստ կարեւորին նուազեցնել, սահմա- նաւորելով զանի: Ըստ մեզ, այն մարդը որուն կիրքերը զատարակութեամբ չեն անքան անասունի հասարակ է, այս վերջոյն պէս բնագոյաբար կը գործէ, եր- բեմն իսկ անասունէն աւելի վար կ'իջ- նայ, զի անասունին կիրքը հաշուած կիրք մը չէ, մինչ մարդոց կիրքերը կը պատահին որ, չնորհիւ իրենց այսպէս ձեռք բերած զարգացման, աւելի նորա- ցած ըլլան, որով նախ աւելի խորունկ վերքերուն, աւելի մեծ պատուհաններու պատճառ դառնան:

Եւ որովհետեւ կիրքերու բարեկոխ- ման, աշխատէ խօսելով, նկարագրի կող- մութեան կարևորութիւնը չենք ըմբռ- նած, մեր կրթական գործին հիմը առիկ օրէն սխալ դրուած է: Ո՛չ նպատակա- յարմար ծրագիր ունենք, ո՛չ ալ մասնա- լանց նպատակայարմար ուսուցիչ, մտքի վրայ համընթակ յոյժ յարգելի բացատու- թիւններ:

Եւ տակաւին կը գանդատենք որ մեր գաղտնիքներն մարդ չլլար, մեր ազգին նը- կարագրի չի բարեկոխութիւնը: Ի նշանի կուգէք որ այս աղբիւնքին հասնիք, երբ այս մասին ո՛ր է ձեզ ըրած չունենք: Որո՞նք են, նախ, այն վարժապետները որ մեր ազգը այս ուղղութեամբ պիտի զատարակեն: Բայց անոնց մեծամասնու- թիւնը նախ իրենք զատարակուելու պէտք ունին այս շաւղին մէջ: Ընդհա- նապէս հետաքրքիրն է որ կը պակսի մեր ուսուցիչներուն, թէ եւ նմար պաշար ու- նեցողներուն թիւն ալ պատկանելի եղած ըլլայ, բայց աւելի՛ նկարագրի: Մեր փորձառական կեանքին մէջ չատեր տե- սանք անոնցմէ, զէմքով և հոգիով ան- գոյն մարդիկ, իրենց նպատակին հասնելու համար ամէն ստորին, ազոտո միջոցներ գործածելու: Դեռ նորապարտաստ, մարդիկ որոնք իրենց ճշմարիտ չանքուն համար ամ- բողջ գիւղերու ու քաղաքներու անգոր- թութիւնը կը խոսկին, պատակաւոր, կուսակցութեանց կազմութեան պատճառ կը դառնան: Օ՛հ, գաւառները մանաւանդ թող խօսին տէրտէրական և վարժապետա- կան կուսակցութեանց աղէտալի հետե- լանքներուն վրայ: Եւ այս ամէնքը տե- ղի կուենան որովհետեւ վարժապետներու:

կիրքն էր մշակումը չեն, միայն բանի- որովհետեւ ասոնք զատարակութեամբ չեն:

Սակայն պարագայի մէջ պէտք չէ մոռ- նալ որ երբ մեր կրթական գործը յաճախ անձնական և կուսակցական կիրքերու գոհ կերթայ՝ ատոր զլրատող պատասխա- նատուն իրենք են որ կ'երթան ժողո- վուրդը գրգռել յանուն այս կամ այն քանտիտային: Կիրքերու այս կերպով բոր- բորումն երբեմն մինչև դաւաճանական արարքներու ալ կը հասնի և ասոնցմէ մէկուն ևս ինքս ականատես վկան եղայ եւզովիս գտնուած ատեն:

Եւզովիս ատաճնորդութիւնը իր իրա- լատութեան տակ երեք գաւառական ունի, Հէրէկ, Չիլէ, և Նիկիտ: Այս գաւառակ- ներէն մէկուն մէջ, լաւ չեմ յիշեր որ, վարժապետ մը կ'աղբէր որ ազէկ ձայն ունէր և արմենի կը չալէր: Կը պատահի որ օգնականի մը պէտք ունենայ վարժա- բանը և այս պաշտօնին կը կոչուի Շապին Գարահիսարցի երկտասարդ մը: Այս վեր- չինը ձայն չունէր ո՛չ ալ նուազ կ'ածէր, բայց ի փոխարէն ըստ բաւականին պա- չար ունէր:

Տեղւոյն թաղական խորհուրդը այս ատաւելութիւնը կը նշմարէ և տարեկալ- խուն Շապին Գարահիսարցի երկտասարդը աւագ ուսուցիչ կը կարգէ և երբեմնի ա- լագ և միակ ուսուցիչն ալ օգնական: Այս վերջինը չի կ'ըլլէր Թաղ, խորհուրդի որոշումը և կ'սկսի ըստ իր կարող, Արմո- նիլի չալկած, մեծ աղաներուն տունը կը պտտի և «բաւուր» կը պահանջէ, խըն- զերը կը մեծնայ և երկու կողմէն կը զի- ման եւզովիս Ատաճնորդարար: Այն ա- տեն եւզովիս հովուութիւնը յանձնուած էր արմենաւոր անձնաւորութեան մը, Սահակ Վ. Այվատեանի, այժմ Սահակ արքայի: Այվատեան, Պարսկաստանի և Հնդկաստանի Ատաճնորդ: Այվատեան վրդ- կայսերական Լիւթի նախկին չըմանա- լարանքներն ազգային վարժարանի ուսու- ցիչ Յակոբ էֆ. Պոյաճեանի և ինձ յանձ- նեց քննել այս երկու պարոնները և ի- բնեց կարողութեան համեմատ վկայական մը տալ: Այս որոշման յաջորդ օրը ձայնա- լար ուսուցիչը արմենի խոր ատած տունն եկաւ, ինչպէս արդէն գացած էր Յակոբ էֆ. Պոյաճեանին: Սոսք մէկ ըրածի պէս զատարակութեանց թէ արմենի ձայնէն չէինք անտրտել: Բնութիւնը զատարե- ցիք և Շապին Գարահիսարցիին տունը քա- լապ ուսուցիչ և արմենի ձայնը օգ- նականի վկայական: Երկուքն ալ իրենց տեղը վերադարձան, իրաց խնդիրը չի վեր- ջացաւ: Գաւառակը ուր այս մարդիկ պաշ- տօն պիտի վարէին՝ թրքախօս էր. ձայ- նաւոր ուսուցիչը կիրակի օր մը հիկոնց- լոյ բնմէն մեր օգնականի վկայականը կը կրկնէ ժողովուրդին իբրեւ ատաճնի վկա- յական և Շապին Գարահիսարցիին՝ իբրեւ օգնականի վկայական: Ժողովուրդին մէկ մասը կը համոզուի, միւս մասը չի հա- մոզուի և կուրը կը չարունակուի, և այն ատենման ծայրագիւղական կը մղուի որ տեղական կառավարութիւնը կը մի- ջամէ, զպրոց կ'աղցնէ, պատահաբար ազգային երգարաններ ձեռք կ'անցան, թարգմանիկ կուտայ և ատոր վրայ տեղ- լայն բոլոր հարուստները կը գրէ Սեբաս- տիոյ բանար, ուր 20 (0) տակի կաշառք տալ յետոյ խնդները օժիքներ կազա- տեն...:

Ահա ուր կը տանին մեզի, երբեմն, վարժապետի կուսակցութիւններ որոնք գոյութիւն չպիտի ունենային բնաւ եթէ մեր ուսուցիչները զատարակութեամբ ըլլա- լին:

Այս բաները եւրոպայի և Ամերիկայի զլրատող երկիրներուն մէջ հասկցուած և չատենց հասկցուած են սակայն: Պրանսա- վի, Գերմանիոյ, Զուիցերիոյ, Անգլիոյ, Մի- ալեայ Նահանգաց ևն.ի մէջ, հանրային կրթութեան խաբարը կը կողմն անհա- ճիկ նկարագրի կազմութիւնը, այսինքն մարդկային կիրքերու զատարակութե- նը, և այս նպատակին կը ձգտին ծրագրի, զատարակութեւն ուսուցիչ:

Հայ ազգին բարոյական վերաճումըը այս միջոցաւ միայն կրնայ իրականանալ, այսինքն հիմնապէս փոխելով մեր հանրա- վին կրթութեան ուղղութիւնը:

Որո՞նք են ատոր միջոցները...:

(Լ.-Արեւ) Լեւոն Մարտիշեան

ԱՐԶԱԳԱՆԳ

ՆՈՐ ԴԱՐՄԱՆԱՏՈՒՆ ՄԸ
Ինչպէս գրած էինք՝ Տօք. Տ. Էնֆիէ- ճեան վերջապէս որոշած է հաստատուիլ քաղաքս, այս ատիւ գոհութեամբ կը տնկականաբ թէ ծանօթութեամբ Տօք. Տիգրան Ապարդալի բանակի նոր դար- մանատան (clinique) մէջ, որու համար արդէն վարձուած է չէնքը. Պրանկաց թագ Ազգապատկան կալուածներէն մին որ այժմ չ'նստուի վրայ է. պիտի ունե- նայ Տօք. Տ. Էնֆիէճեան իր մասնագիտա- կան հիւղին համար առանձին դարձանա- տուն մը: Այդ դարձանատունը պիտի ու- նենայ երեք հիւղ, վերաբաւական հսկո- ղութեամբ Տօք. Տ. Ապարդալի, Արմա- բուժական, հսկողութեամբ Տօք. Տիգրան Էնֆիէճեանի. աղին Տօք. Տիգրան մասնա- գէտ ըլլալով միմիայն աշխուհի հիւանդու- թեանց, և Ատամնաբուժական: Եւ ո- րովհետեւ այս բացուելիք դարձանատան չէնքը դեռ հազիւ ամէն մը կը լրանայ, Տօք. Էնֆիէճեանի դարձանատունը զիմիկ փափաքող հիւանդները պիտի կրնան գտնել զինք: ամեն օր կ'սօրէն վերջ ժամը 5-6 Պրանկաց թագ Մարաթիսի զե- ղարանը:

ՓՈՒՍԱՆ ՆՈՐ ԴԱՐՄԱՆԱՏՈՒՆ
Տէր և Տիկին Մ. Ղազարեանն նուի- բած են 20 ֆր. Ազգապատկան Լեւոնու- թեան Տիկին Անիտան 3. Սահակեանի մահուն ատիւ:

ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Ո. ՊԵՐՊԵՐԵԱՆ

Առ հասարակ մեր գրիչ չարժողները միևնոյն ատեն թէ՛ լատնատեղծ, թէ՛ հրա- տարակազիր և թէ՛ պատմիչ կամ գրագէտ ուղած են ըլլալ: Այդ զատարակութեւն է Պէրպերեան: Իր երկտասարդական օրե- լն մինչև մահը՝ անբաժան մնացեր է Մա- մուլէն մինչև իր մահը: 1883-ին ինքը Հը- րաչեայ կեղծ անունով ծանօթ է «Երկրա- դունդ» հանդէսին մէջ, ուր հրատարակու- է օրուան յարմար յօդուածներ, զոր կամ- փով իր «Մարդիկ և իրք» անունով գրքին մէջ: Նպատակը, կը գրէ. «Այդ յօդուածները գրելու և այդ ծառերն ար- տասնելու ատեն, իմ նպատակ չէ եղած գրական ծագիկներ պատրաստել՝ որ մա- նոցմով պատկ յօրինելու համար իմ ձախ- տին, ալ հնազանդի խղճիմ ձայնն, որ պարտականութիւն կը զնէր վրաս ատո- մատանի: Ինչ զեղծումն ու վրէպը, անդ պարզէ մի փրկուելու գաղափար և

իրախոյ կարգալ յառաջդիմութեան, ան- զին մեծարեկ բեղմնաւոր կամ յուսալից կեանքի մը յիշատակն»: Շատ սիրուն, շատ չնիւի և կազուերիչ գաղափարական նպատակ և գործ: Բայց թէ ի՞նչ աստի- ճան կրցեր է հաւատարիմ մնալ իր ծրա- գրին, այդ արդէն ծանօթ է իր ընթերցո- զաց: Միայն ի նկատի առնելու է, որ ին- քը համատարար կը խոստովանի, որ այդ ծառերով ձախտն գրական պատկ մը չի հիւսեր: Ընդէն է, և անոր համար իրա- լունք չունենք գեղեցիկագիտական հժա- րով կշռել իր այդ յօդուածներուն ոճը: Իր գրագիտութեան ըմբռնումը շատ պարզ, շատ որոշ է. կը յայտարարէ. «Ինձ համար գրագիտութիւնը քանա- յութիւն մէ: Գրագէտն օգտակար ըլլա- լու պարտականութիւն ունի: Իր արուես- ան պարտաւոր է զնիւ ի սպաս Բարեւոյն և Արդարին, ճշմարտութեան և Իրաւանց: «Արուեստը արուեստին համար» նշանա- բանը կը հերքուի: Ու ինքզինքը «հայ գրողներու յետն» համարելով, կը բա- նայ իր ծառերուն և յօդուածներուն կոկիկ փունջը:

Պէրպերեան կը գուշակէ որ ընթերցո- ղը կրնայ իրմէ ծանծարանալ, և արդէն կը կանխէ յայտարարելով. «Մի՛ վախճաք ծանծարանալ իմ խօսակցութեանէն: Զանձ- րոյթն օրին մէկը միօրինակութեան ծնաւ, կ'ընէ ատաճն. ուստի ևս միօրինակ չպիտի ըլլամ»: Սակայն դժբաղդաբար ծանծարա- նալ է Պէրպերեան. վասն զի նախ օր իր գրութիւնը չէ համեմատ գեղեցիկին հրա- պարով. երկրորդ անգամը եղած է գեղե- ցիկ ոճ գրութեան, որով ինքը չափա- զանց միօրինակ եղեր է ոճով, բայց կը կարգացուի, վասն զի կը յուզէ հանրա- վին կեանքի կենսական խնդիրները: Ը- սինք, չենք ուզեր քննադատել իր ոճը. վասն զի մեզի չի ներկայացներ գեղեցիկա- գիտական էջեր: Ինքը այդ հատորին մէջ քրոնիկազիր մէ: Փայպակնացայտ պատ- մութիւն մը կայ հոն. խորիտ զատաս- տանով գրիչ կը շարժէ, ու երբեմն իր խոհական լրջութեան անուշադիմ մնալով, կը ջանայ հարուստել, այն ամենը, որոնց գործին ու մտքին անհամաձայն է իր գա- ղաւարներով: Իր խաղաղանքն չեն ազա- տած վարժապետական պատրիարք, Հրազ- դան հրապարակագիրն, Տիկին գրագէտ Տիգրան, բանասէր Նորայր, Ներկանայի քրմապետ Տէմիրճիպաշեան, Յիսուսեան- ներ և հայ եկեղեցականներ, հուսկ յետոյ իր խաղաղանք կ'երկնցնէ մինչև իսկ Ռու- սահայ ինտելիգենցիային: Իր զատաստան- ներուն մէջ՝ որչափ որ կարելի է, ցոյց կուտայ անաչառութիւն: Պաշտելի ան- ձինք և՛ չեն ազատած իր գիտողու- թիւններէն: Միօրինակ գոյնով, աշխատ- ինդիկներ կ'ուրուագէր: Սակայն կը մնայ գաղափարապաշտ, իր համոզումն կէտա- չափ մը չեղած չունի, իր այդ գեղատա- սիկ գրական օրերուն տեսութիւնները՝ արժէք մը պիտի ունենային մեր ժամա- նակագրական պատմութեան մէջ, եթէ որոշ գոյներով ծրագրուած զրոյ մը ցոյց տային. ընդհանրապէս վարկաբարակ, ու- տաստուն և ձեքեկան: Նպատակը սակայն շատ նախանձկի, ձգտական և համո- փառները, կրթիչ, աղտուական և համո- զիչ. կը բանայ կեանքի գրիքը, կականը, կենսականը և բարին զիտել կուտայ, միտքը ձգտ վերաճումներով կը յաղի ու- քի մեղամ կը յալիւրանայ, ու երբեմն պիտի յիշու Սամուկ Սմայիլի յեղուն զե- ղուն մեծ միտքը, կարծես անոր մանրա- նկարն է Պէրպերեան:

Գրիչը որ գրագէտ մը աւելի ժողո- վրական ատաճնորդ է եղած, մենք ևս

կըստիպուինք անոր բազմակողմանի յատկութիւնները ցրտացնել. որով հաշի կըլլայ զբաղման սիւզմ ռոճէն անցնել մանրամասնութեանց չըջանէն, ու պատկերել զէմքը իր ամբողջական չըջագծով:

•••

Պէրպէրեանի յիշատակին վրայ խորաքանդակ կը մնայ իր նշանաբանին երեք բառերը՝ բարին, գեղեցիկը և ճշմարիտը. սիրահարուած էր այդ բառերուն, ու անոնց բարոյական խմաստով կը խմած էր իր հոգին: Դաստիարակ մ'էր Պէրպէրեան, այդ նշանաբանին հոգին բնականաբար հագած: Մամուլի և վարժարանի բնակէն կը քարոզէր բարի ըլլալ, գեղեցիկը կը փակէր ազնիւ գործերով և աղետական գործ մ'էր նոր սերունդի կրթութիւնը, որուն նուիրագործուած էր իր հոգեկան ու մշտաւարական անխնայ կարողութիւնը: Ու ճշմարտարար կը յարգէր անկեղծութեան ու արդարութեան միջև հաստատարակիտ ներդաշնակ գաղափարական կեանքովը: Անկաշկանդ շատագոյով մը կ'ըլլայ ճշմարտութեանս, կը գրէ. «Ճշմարտութեան հագուստ ձեւելու արուեստին վարժ չ'իմ ես, այս ժամին մի քիչ հին Յունաց ճաշակն ունիմ, որոց քանդակագործներն ու նկարիչներն գիտէին գնահատել մերկութեան առաւելութիւններն և այժմայ արուեստագէտներուն նման արտաքին ծածկոյթներուն վրայ չէին թափար իրենց ճարտարագիտական հանճարն, այլ մարմնոյն մասանց, ու նոցա գեղեցկութիւնն կը քանային ներկայել անբոյ իրենց հրաշակերտից մէջ»: Պէրպէրեան ճշմարտութիւնը իր մերկութեամբ կուզէ ցոյց տալ, և ուրիշ կերպ արդէն անկարելի էր: Եւ այդ սկզբունքով ինքը կը մշտնէ իր ամէն պաշտելիներուն հասցէին չոր զիտողութիւններ ուղղել. կը գրէ. «Բայց կարծես Ներսէս սրբազան սրբողածի պէս կը խօսի Ազգ. ժողովոյ հետ. չգիտիմ ինչ կայ. գէշ աղէկ՝ Ազգին ներկայացուցիչ մարմինն է որ զինքը ընտրած է և որու հետ գործելու պարտական է»: Երկրորդապարհական անփորձ օրերու գրուած, չի կշռուած ակնարկներ են, ու կը զարմանաք թէ ինչպէս բարին, գեղեցիկը և ազնիւը պաշտող կիրթ կուրծքէ մը կը թռչին այդ խօսքերը. կը զարմանանք, վասն զի Ներսէս սրբազանին համար ինքը անհամեմատ պաշտում մը ցոյց տուած է իր շատ մը յողուածներու և ճաներու մէջ: Բայց պէտք է յիշել որ ինքը ճշմարտութեան պաշտող մըն է, նախ ճշմարտութիւն, յետոյ յարգելի Սրբազան:

Պէրպէրեան իր «Մարդիկ և իրք» ին մէջ դեռատի գրադէտ մըն է, իրեն համար շատ անգամ ձեռնուած խնդիրները նորութիւն են, ինքը ես անոնց վրայ կանգնողադատիվ ձեռնական տեսութիւններով. կ'ուզէ ապացուցանել թէ ո՛վ է իրօք ազնուականը, ո՛վ կատարելալ քրիստոնեան, և ո՛վ գիտակից մարդը: Եւ ճառախօսութիւնները որ ամբողջութեամբ են այդ հատորին մէջ, յափշտակութիւններ են այն առարկաներուն մասին՝ որոնց վրայ կը խօսի: Դամբանականներով բոլորովին զգածակ է, ցաւը անզուսպ է, մանաւանդ երբ կորուստը սրտէն է, կամ իր մտաւորական տան յարկէն և կամ պաշտած անձերէն մին: «Մարդիկ և իրք»ը կը կարդանք առանց գրական հանդիք մը

զգալու, ու կը զարմանանք, թէ ինչպէս Պէրպէրեան իր այդ թաղմարդուն գրուածոց մէջ՝ չիմ մը բանաստեղծական աւելն չէ կաթեցուցած. մանաւանդ այնպիսի հասակի մէջ զրած է դանոնք, երբ արդէն իր մէջ կեանքը ծաղիկ է, խանդ, եւտող և ոգևորում. և անտարակոյս «Ո՛հ, թէ կարէի» երգող շնորհալի քնարի միտքը կարող էր, զոնէ միջակ քաղցրութիւն մը տալ իր այդ անկրանիկ ճառերուն:

Եւ քանի որ ինքը բանաստեղծական թափով մը չէ ուղած իր ճառերուն գրաւելի հոգի մը փչել, պէտքի բռնէր իմա տասիրական և գիտական ուղղութիւնը. ու ժամանակը ցոյց տուաւ որ ինքը այդ ուղղութիւնը յարգած էր: 1891 թ. ճառերը և անոնց յաջորդները յատուկ գիտական զբոլով մը կը կրեն: Խօսուածի, դատաստանի լրջութիւնը զգալի է: Միամիտ նախադասութիւններէ զգուշացած է. գիտակցական բարեկրթում մը ցոյց կու տայ, իր առջին կը նկատէ ո՛վ մանկապարտէզի աշակերտ մանուկներ, այլ ժամանակակից պահանջներուն խելամուռ զարգացող դիտուան աշակերտներ, որոնք իրենց դաստիարակի վերջին բարիքին հետ կ'առնեն, աշխարհի մէջ ապրելու առաջնորդող դաս մը, խոհական սիրուն կտակներ են այդ ճառերն, որ կ'արտասանէ Պէրպէրեան իր պատկաւոր տեղերով, կեանքը կենսունակ, աշակերտը միամիտ, անփորձ թուուն մը, վարժարանի վանդակէն դուրս թեւելուն, կարող է մոլորիլ, սայթաքիլ ու մէկ ժամուան մէջ մոխիլ, քննել իր վարժարանական աղբիւ և տաժանքով ձեռք բերած այն մեծ պաշարը որ զինքը ապագային մարդը պիտի ընէ: Ու աշակերտը կործանիչ վտանգներէ ազատուած համար, Պէրպէրեան կը կանխէ բարիքին հետ ցոյց կու տայ զարհուրանք չարին: Հրեշտակին հետ Սատանան ալ մատնանիլ կ'ընէ: Իր «Դաստիարակի մը խօսքերը»՝ կ'ամփոփեն այդ գեղեցիկ ճառերը: Պէտք է ըսել որ ինքը ազատ և ազատամիտ դատարարի մ'է. վանական կամ եկեղեցական տեսուչ մը իր ճառերուն մէջ չափ զգուշութեամբ կը յիշէ Սպէնսէրի, Գառնի անուանները, ինքը սակայն կը քարոզէ անոնց վարդապետութիւնները: Բարին քաղել, առանց աղբիւրի խնդիր յարուցանելու: Այս ալ միջոց մըն է յառաջդէմ:

(Հարումակելի) ԱՏՐՈՒՇԱՆ

Շ Է Յ Թ Ա Ն Ը

ԿՈՎԱՍԱՅԱՅ ՏԱՌԱՊԱՆՔԻՑ

(ՊԱՏՄԱՌԱՆՔԻՑ)

Այդ տարին մի անմոռանալի դաժան տարի էր: Եւ ճէնց այս րոպէիս էլ զեռ սարսափով եմ յիշում: Այդ ինչպէս մոռանալ, երբ մարդ տեսել է մարդկային անգթութեան հարիւր հազարաւոր զոհերը, լսել է թնդանովներէ սրտաճաք որոտը մի վայրկեանում մշտապէս քնացնելիս մի ամբողջ շարժուն բանակի եւ. սրտանց ցանկանում եմ մոռանալ: Բայց, ինչպէս անել, երբ չի մոռացուած. և ուղում եմ. բայց այդ ինչ չի յաջողուած. ետեւի ճէնց այն պատճառով, որ ես զազանութիւններ եմ տեսել և իմ մէջ չի ուզում քնաւալ «մարդուն զազանը» այդպէս էլ է. ով

զազանութիւններ է տեսում, զազան է դառնում:

Այդ տարին մի ամբողջ, տասն, միասնապէս դաժան, սե օրերի անընդհատ շարք էր այդ երկրի համար:

Երբ փորձանքը մի անգամ սկսում է, էլ դադար չի առնում, մինչև որ նոր կա բաւանի վերջը չի գալիս. ինչ անել, պէտք է տանել. ուրիշ ճար էլ չկայ:

Արև չտեսնուեց ընաւ այդ տարին. երկինքը զոնէ մի անգամ չի ժպտեց երկրի երեսին, որ մարդկանց երեսին էլ ժպտիտ խաղար: Երկինքի ժպտաներին հետ մարդու սիրտը որչափ կապուած է լինում:

Վերջապէս մի բան կար, մի ընկճող, ծանր բան: Մարդիկ դրա համար փախըսում էին միմիանց՝ ականջին փրկաս...

Եւ ո՛վ կարող էր բարձր խօսիլ. բարձր խօսողի լեզուն արմատիցը կարում են, չէ... Բայց մարդիկ էլ մի կերպ փախում էին՝ չճաթիւն համար,

Ասում էին թէ մի բարի արդար Մեհրաբէն երկարելով տաճարների միջոց, մի ինչ որ սարսափելի եղանակաւ գործի համար անիծել էր այդ ամբողջ աշխարհը: Ասումաւ էլ տասն, չեմ իմանում ինչպէս է եղել, զոնէ այդ անգամ երեւի, լսել է արդար Մեհրաբէն ձայնը:

Դա մի նահապետ էր, մի Դէրվիշ մարդ. արդար, աղօթաւոր մի մաշուած ճգնաւոր: Այդ ճգնաւորը—ասում են— մի ժամանակ ունէր շատ զանաւոր հաւատարմութիւն, թագ ու զաւազան, անգին ակունքներ և անհամար հօտեր:

Հարեանները կ'ան կողոպտեցին ամեն ինչ: Մի վերջին աւազակ էլ եկաւ տարաւ. նոյն իսկ այն յետին ոչխարը, որը հարիւր տարուան հասած արդար Մեհրաբէն վերջին ապաւէնն էր:

—«Էլ ինչո՞վ ապրիլ. էլ ինչո՞ւ ապրիլ...» ասաց ծերունի նահապետ և լաց եղաւ:

Նա քաշուեցաւ Մեծ-Սարի մի մաղաքէնում գտնուած մի մատուռ, անօթեց և էլ լացաւ: Նա շատ էր լալիս. բայց ասում են, անիծեց էլ, հա...:

Եւ ահա այդ օրերից սկսած երկինքը կապուեց, անձրևները հեղեղեցին, երկրը չարժուեց, շատ նշաններ երեւցին. մի խօսքով փորձանքը և զուրուր երկրի վրայ ինչպէս և մնաց ու մնում է զեռ մինչև այսօր էլ:

Ասում են թէ զուրումը այդ աշխարհից չի վերանար մինչև որ Մեհրաբէն չը վերադարձուին բոլոր նրանից կողոպտուածները:

Ասում են նոյնպէս, իբր թէ այդ Մեհրաբէն զեռ ապրում է եղել աշխարհի վրայ, Մեծ-Սարի մաղաքէնում և պիտի ապրի, մինչև որ տեսնէ շատ բաներ: Ասում են, շատ բաներ են ասում... ո՛վ է իմանում, զուգէ և ուղիղ է:

Այդ տարին, այդ երկրի հեռաւոր մի ծայրում անց էին կենում սարսափելի փոթորիկներ, ծովու թէ ցամաքի վրայ: Մոլից ճրային «Հրէշներ» յանկարծ դուրս էին եկել և կ'անել էին թէ ծովի և թէ ցամաքի բնակիչներին. թէ և այդ բնակիչներին համար էլ ասում էին թէ «Վիշապներ» եղած լինէին նրանք: Բայց դա շատ էլ հաւանական չէր թուում: Բայց, որ իսկական վիշապներ եղած լինէին նրանք,

էլ ինչպէս ծովու հրէշները կարող կը լինէին նրանց կ'անել. մինչև վիշապ, միւսը՝ հրէշ, ասոր երկուսն էլ կարող էին սիմիանց կ'անել. չէ... Ասողներ էլ կ'ան որ ծովուց դուրս եկած հրէշները իսկապէս հրէշներ չ'են, այլ հրեշտակներ են եղել այդ կերպարանքի տակ. որոնց Աստուած է ուղարկել Մեծ Սարի կողքին աղօթող և լացող Մեհրաբէն արտասուքներուն համար, այդ էլ հաւանական է: Ո՛վ է իմանում երկինքի գաղտնիքը:

Այդ երկրի մի կողմից էլ անց էր կենում ինչ որ դաժան զէմքով մի այլ հրէշ, նոր երեսը աւելի սե էր. հայիացքը աւելի դաժան, անհերոգ. ձեռքերը՝ երկաթից, կողորդը՝ անտակ, լից հա՛ լից, այդ դուրսի կամենումիս, այդ շատակները ոչինչ չ'ու չի բաւականանում: Նա ում որ չանգըռում է, անպատանք է թաղում հէնց տեղի ու տեղը: Նա էլ այդ տարին շատ մարդ կ'անեց, հա. խօլէրն էր արդեօք թէ Մահ տարածումը, ո՛վ էր. իսկի չ'այտնուեց: Նա գալիս էր անորոշ ուղղութիւնով, գնում էր մի ինչ որ տեղ, թերեւ ճշմաններէ հայրենիքը...

Բայց երեւի թէ նա մոլորուած էր ճանապարհից, որովհետեւ յանկարծ կանգ առեց և շուտաւար չորս կողմը նայելով ասաց.

—Չեմ իմանում, այժմ ո՞ր կողմից պէտք է գնալ:

Ձիւն ձմեռ էր. սառնամանիք սարերը, կարող էր մոլորուած լինել. Նա առանց գիտնալու ուղում էր անց կենալ Մեծ-Սարի կողքով: Բայց այդ ո՞ւր կը տանէր իրան, այդ ինքն էլ չէր իմանում:

Ասում են թէ Մեծ Սարին ժողովալիս յանկարծ նրան յայտնուեց է մաղաքէի ահաւոր ու սպիտակափառ Մեհրաբէն ծգնաւոր և իրա խորիմ ու ահաւոր ձայնով հարցրել է այդ անտուր հիւրին.

—Ո՞րքա՞ս է՞ քո կրթաս...

Մոլորուած արդար Մեհրաբէն տեսնելիս ինչքի է եկել. ընկել է երեսի վըրայ, «մեղայ» է աղաղակել և իբր մոլորուած, ճանապարհ է հայցել վահափառ Մեհրաբէն: Մեհրաբէն էլ, իրա կարգին, հարցրել է նրա ով լինել:

—Ես ժամտախտն եմ— պատասխանել է նրան դաժան հիւրը— ուղարկուել եմ երկինքի առանձին կարգադրութիւնով. ճանապարհին ես մոլորուել եմ. այժմ, բարի Մեհրաբէն, աղաչում եմ քեզ, իբրեւ մոլորուած մարդու, ցոյց տուր ինձ իմ գնալու ճանապարհը, որը երկինքի առանձին կարգադրութիւնով անուշտ քեզ յայտնելի կը լինի:

Մեհրաբէն լուռ և հանդարտ Մեծ-Սարի կատարեց ալ ձեռքի ցուցամատը հըրամայաբար տնկել է զէպի Հիւսիս և ասել է.

—Դեհ՛ այդ ուղղութեամբ...

(Հարումակելի) ԱՎՈ

“ԱԶԳ”

ՀԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԻՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Տարեկան բաժնեկին 12 ֆր.

Վեցամսեայ » 6 »

Հասցէ՝

The Azk Pub. Co.

16 Beach St. BOSTON Mass.

“ՊԱՏԵՐԻՔ” Ի ԹԵՐԱՊԵՆԸ [22]

ԱՐՄԵՆ ՀՈՒՍԷՅ

ԴԵՍԱԿԱՌ ՊԱՐԱՆԱԴԵՍԻ
ՏՐԱՄՄԸ

Ք.Պ.

Պրանշ տարտամ կերպով կը հասկնար և իր արցունքները կը զսպէր՝ իր մայրը չի արտաբնակու. համար:

Կինը կան որոնք չեն խաբուել: Պրանշ այն կիններէն էր որոնք երեակալուծեամբ հեռու բաները կը տեսնէ: Վըստահ էր որ իր ամուսնիւր տարփուհի մը ունէր: Ի սկզբան յուսաց որ զերկուսը բաղադատութիւններ պիտի ընէր և անար-

ժան կինը պիտի զոհէր ամէն առաքինութեամբ օժտուած կնոյ: Դիտել թէ սիրուն էր ինքը և չաւերը կրած էին իր հմայքին աղղեցութիւնը. ինչո՞ւ համար իր ամուսինը որմտութեան վայրկեան մը չպիտի ունենար: Եւ սակայն կը կարծէր թէ կը սիրուէր անի: Թերեւ անիկա ժանգոտած չըլծայ մը կը քաշէր՝ առանց զայն փչելու ուժն ունենալու: Պրանշ կուզէր կըռուել սիրով, արժանապատուութեամբ, համակերպութեամբ: Իր ամուսինը չարքին մէջ կրկին քրկին ինչալով՝ վերջի վերջոյ բարեփոխ պիտի յաղթուէր: Մէկ խօսքով, հէք կինը պատրանքները ունէր այն դեռատի կիններուն որոնք կը տեսնէին հարսանական սեմին պղծութիւնը՝ չնացողի կողմէն:

Պրանշ իր յոյսը դրած էր լաւագոյն օրերու վրայ. իր միտքաբանութիւնը կը գտնէր իր երանգապանակին և իր վրձիններուն մէջ: Դերկուսը կը թողուր որ իր

կինը նկարչութեամբ զբաղի բայց չէր ուզեր զիտել անոր «մոռտած նկարները», ինչպէս ինք կը կուէր զանոնք: Դնորքով կնոյ մը համար անապաժան կը նկատէր ասիկա, որովհետեւ իր ձիւսպանին տղան գունաւոր մատիտով նկարելու ճշմարիտ տաղանդ մը ունէր:

Դոյնմբեր ամսուն ամէն մարդ Բարիդ դարձաւ:

Վերջապէս Պրանշ պիտի պայքարէր իր սիրտովին հետ միեւնոյն թատերաբնին վրայ: Ուղեց տեսնել զայն: Որովհետեւ առանձին եկեղեցի կ'երթար, միտքը դրաւ հետեւի ամուսնոյն: Քիչ տեսնէն հասկըցաւ որ Ակումբ երթալու համար միշտ Մալէրով փողոցէն կ'անցնէր: Օր մը համարձակեցաւ զոնապալին տղան հարցու-փորձել. —Հիմա ներս մտնող սա պարու-նը ո՞ւր կ'երթայ. —Օրիորդ Ժիւլիային փով:

Կրաղիւնները շատ կը խօսէին օրիորդ

Ժիւլիային վրայ: Պրանշ գիտէր որ անիկա օրուան փնտռուած աղջիկն էր: Օր մը անոր մաղերուն, ուրիշ օր մը անոր ձեռքուն վրայ կը խօսէին: Սնոր խօսքերը և հազուադէպ ամէնուէն բերանէն էին: Պրանշ վախցաւ այսքան գորաւոր ոտիս մը ունենալուն:

Այս առաջին ձմեռը շատ տխրութեամբ անցուց: Միայն թատրոն երթալու համար դուրս կ'ելլէր. հազիւ քանի մը կէս-սգաւոր երեկոյթներ տեղի կ'ունենային: Դեր-կոմը յայտնի չէր ընել իր զիտուաները՝ իր տարփուհին զոհելով իր կնոյը, միտք զնկով փոխարէնը հանել ամուսնու:

Ամսուն ալ դերկուսը միեւնոյն ընթացքին հետեւեցաւ, միայն թէ փոխանակ ա-միսը ուլը օր բացալիպիւլու՝ տանընդ-օրուան վերածեց այդ արձակուրդը: Միշտ զոհ կը մնար այս կրկնակի կեանքին, իր տարփուհիին պատճառած յոգնութեան վերջ՝ իր կնոյ քով փնտռելով իր հանգըս-

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԱՆԳՂԻՍԿԱՆ կառավարութիւնը սկզբունքով ընդունեց Միացեալ Նահանգներու հրաւերը 1911ին Լանկէ համաժողովին մասնակցելու, ուր նկատի պիտի առնուին աֆիսին, քօքայինի և մօրֆինի վաճառականութեան խնդիրը:

Բրիտիսի Պարլիամենտը. — Դատաւորը Տօքթ. Բրիտիսի և Միս Լընէվը զրկեց ոճրագործական ատենանք: Բրիտիսիի գործին քննութիւնը չարունակուեցաւ Պոլովովի գաղտնաբերութեան վկայութեան մէջ լուեցաւ յայտարարութիւնները ընկերութեան տեսչուհոյն, ուր Բրիտիսիի ժամանակաւ պաշտօնակալ եղած էր: Անիկա էջք մը գանձած էր ի հաշիւ Բրիտիսիի, այս վերջնային փաստեան օրը: Ուստի կանոնական վերադարձուի: Տէւ նոր յայտարարութիւն մը ըրաւ նկուղին տաւառութեան վրայ, ուր գտնուած էին մարդկային մարմնոյ մնացորդներ: Երբ դատաւարը վերջին վկան լսեց, բանտարկելոց փառտարանը յայտարարեց որ իր պաշտօնակալները իրեն կը վերապահէին, այն ատեն դատաւորը որոշեց երկու բանտարկեալները զրկել Օլտ Պէլի ոճրագործական ատենանք:

ԱՆԵՏԱՆԻ ԱՐԿԱՆՏ. — Միացեալ Նահանգներու Պարլիամենտը մէջ արաւ գլխաւոր շնորհակալութիւն մը վստահութեամբ զօրքին վրայ Բիսկոպի մօտ զարնուած է օմնիպիւս կառքի մը: 40 սպաննուած և բազմաթիւ վիրաւորներ կան:

ՄԱԹԵՆԻ ՄԷՋԻԿԻ ԿԻՄԻՍԻԱՆԻ. — Պաշտօնական միջադարձութիւն մէջ կը հաւատասեն թէ անկարելի կը նկատեն Թրքո-Ռօմէն Դաշնակցութեան հերքելը, առանց ուղղութեամբ սակայն լուրը հաստատել: Խօսակցելով մի քանի ղեկավարներու հետ, Բիսկոպ փաշա Ռօմանովի և Թուրքիոյ արդի յարաբերութիւններուն վրայ տուած է այնպիսի բացատրութիւններ որոնք կասկած չեն տար Թրքո-Ռօման Նահանգապետութեան վրայ Օսմանեան պաշտօնական ջրհանգիստը մէջ կը հերքեն Թուրքիոյ մոզտըքը երբեք զինուորական մէջ: Օսմանեան կայսրութիւնը չուզիր կայսրիկ այն պետութիւններուն, որոնք ներկայիս Եւրոպական հասարակարկութիւնը կը ձևացնեն:

ԲՈՂՈՒՅԻ ՄԷԹԵՆԻՆԵՐ. — Սպանիական թերթերը թաղարկելով սիւնակներ կը նուիրեն թուրքի միջիններու կազմութեան համար Պր. Բանէլէմասի կառավարութեան դէմ: Երբ միջինները տեղի պիտի ունենան Սպանիոյ մէջ 2 Հոկտեմբերին: 6 Եւրօպայական և 18 եւրօպայական պետութիւնները իրենց փառքերով պիտի զինեն Սպանիոյ ժողովին, ինչ որ կարծել կուտայ թէ Սպանիոյ կողմէն ըլլալով բոլոր ցոյցերը մեծ կարեւորութիւն մը պիտի ունենան: Միջինները թերթերը կը հրատարակեն համակ մը, որուն մէջ Սիւտտի եւրօպայական կը յայտարարէ թէ՛ անհրաժեշտ է որ Սպանիացի քաղաքացիները իրենց քաղաքական իրաւունքները ի գործ դնեն արդիւնաւոր համար հակակոմունիստ քաղաքականութեան յաղթանակը: Պր. Բանէլէմաս թող խորացնէ ցոյցերը Սպանիոյ գլխաւոր քաղաքներուն մէջ, բայց կը յամտի պաշտպանել Պիլաոսին: Կը կարծուի սա-

տութիւնը, բարեհաճելով խոստովանել թէ Պիլաոս արժանի էր զինքը գլխաւորանելու միջնարարներու պահուն:

Վերջապէս հասաւ ձմեռը, ուր իր կինը և իր տարօրէնին օրէնք մը դէմ կը դրուէին: Երբ տարօրէնի տղամի տղա մը ատմեց իր մերտն մէջ, որուն ատմեցին արարուածը կը բացուի բարեկենդանային կատարելապէս կատարելութեամբ մը:

ՄԵ.

Բանի մը բարեխիտ հողիներու համար որոնք կուգին գիտնալ թէ կառնին Էտոփով սանդուխտի վար նիւտուէին յետոյ զերկուսը ինչպէս ինքզինքը գտաւ իր չուգեպիկը ձաւորորոշութիւն, սկիտի պատմեմք ինչ որ պատահեցաւ իրեն:

Կրնանք ըսել թէ չորս աստիճանները մէկ ատենով իջաւ՝ դուրսն ի վար: Ըսկատը այնքան ուժգին զարկաւ բազրիկին

կայն թէ պիտի ստիպուէ վերահաստատել սահմանադրական երաշխիքները, առանց որոյ խորհրդարանի բացման ատեն ըլլալիք զանգառները չառ բռնեն բնաւորութիւն պիտի ունենան:

ԵՐԿԱՌՈՒԴԱՅԻՆ ՈՐԿԱՆՏ. — Պուտ վէնէն հասած հեռագիրը մը կիմարեց թէ ձաւորորոշներու կառավարութիւնը մը արեւելքէն երթալով Ռօք Իլլանտ Պէլուտի վրայ գետը ընկած է Բլայքմօնի մօտ: Հեղեղահաման անձրեւները կամուրջ մը կործանած են: Կառավարութիւնը ինկած է 7 միլիոն խորունկութիւն ունեցող ջրի մը մէջ, 20 զիակ ջուրէն զորս հանած են և բազմաթիւ ձաւորորոշներ ձաւորապէս վիրաւորուած են:

ԺԱՄԱՆՈՒՄ

Տէր և Տիկին Սարգիս Թաղաւորան Կ. Պօլսի քաղաքս վերադարձան անցեալ օր:

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԵՐԷԿԻ Երկրորդ տարեգարծն էր այն աղետալ օրուան, որ Իզմիրի տարեգրութեանց մէջ անմոռանալիօրէն յայտնի է 30 Սեպտ. անուանով: 1908 Սեպտ. 30 ին պատահած ծովային այդ աղէտը զեռ իր թարմութեամբ երկուր ժամանակ պիտի յուզէ մեր սրտերը, յիշեցնելով այն օրը որ մեր ամբողջ քաղաքը սուգի մէջ կը սուզէր:

ՀԻՆԳՆԱԿԻԹԻ կէս օրին Ալաշկերէն քաղաքին Պատմահանէի կայարանը եկող կառավարութեան կայարանի ոտք կը դնէր քահանայ մը, իր բազուկներուն մէջ ունենալով երկու տարեկան մանկիկ մը: Բահանան հետեւէն ընտանիքի մը կը կանչէ, անոր խնամքին կը յանձնէ իր զրկին մանուկը, պատուիրելով որ զայն տանի յունաց անաշնորդարանը և հոն իրեն սպասէ: Ինտնալիքը ամենայն բարեխղճութեամբ քահանային պատուէրը կը կատարէ և մանուկին հետ կըստատէ Անտաշնորդարանին մէջ մինչև իրիկուն, բայց լեզուէ Իրիկունէն դէմ կը յոյսը կը կորէ թէ քահանան երբ և է կարող զայ, կորուցի իր տունը տանել լքուած մանկիկը: Մահուկին վրայէն յոյն լեզուով զրուած նամակ կը գտնուի որուն մէջ ըսուած է թէ տղուն անունը Էթօք է և որը մըն է:

ՈՒՇԱԳԻԹԻ Թաղապետութեան բժիշկ Միհրան էջի. Խաչատուրեան հանգստեան կոչուած է:

ԲՈՂԱՅԻՆ Պօքթօթմի ընկերութիւնը չըջարեալան մը հանած է որով կըստատէ հրատարակել այն օսմանցիներու անունները, որոնք իրենց փեսը կաղապարել կուտան Եօք Պէտէմիանի վրայ գտնուող Վասիլաքին:

ՈՒՇԱՌՈՒՄ Իր երէկուան թուով կը բողոքէ Բաղաքապետութեան դէմ ըսելով թէ՛ արդեօք մեր փողոցները անցուղարձի համար պէտք է ծառայեն թէ՛ անարկաներ և վաճառականական ապրանքներ դնելու, Բաղաքապետութիւնը արդեօք տեղեկ է որ մեքենայի մը անագին կախան երկար ժամանակէ ի վեր ձգուած է դէպի քարավը բացուող ձաւոր մը վրայ ուր կը գտնուին Պէլիֆայի և Տահմարաքայի հիւպատոսարանները:

Որ ատալին յարկի գաւթակին վրայ վրձնուեցաւ՝ առանց կարենալ բառ մը գտնելու օգնութեան կանչելու համար, առանց հիւշելի չափ կամք վերադառնալու՝ կրկին վեր ժելիկայի քով ելլելու համար:

Ուշ ատեն Ակումբէն վերադարձող զըրացի մը որ՝ իր գրքին ուրիշ ժելիկա մը գտնելու կերթար չորրորդ յարկը, վեր ելլելու միջոցին ոտքը զերկուսին զարնուեցաւ:

Ճանցաւ գայն, թէ և բազրիքի ընդհարուածն աւրուած էր իր զէմքը: Հարցուց անոր թէ ինչ գործ ունէր հոն, բայց զերկուսը կամ չէ լսելով և կամ լսել չուզելով՝ ոչ իսկ բառ մը հանեց ըսնէն: Երկուսը՝ սակայն մտածեց թէ լաւագոյն էր ձգել գայն իր վիճակին մէջ, ուստի վեր ելաւ, բայց երբ ժելիկայի յարկաւորները գտնուեցին հասաւ, իրեն այնպէս թուեցաւ թէ ցաւաղին աղաղակներ կը լսէր: Անտարակոյս ներքին տրամ մը

Իզմիրի նման բազմաբարդ քաղաքի մը համար, որուն ձաւորներն ու պողոտայ կողուածներն անգամ այնչափ նեղ են արդէն ինքնատիքեան, չառ իրաւացի բողոք կարելի է նկատել Ռէֆօտի զիտուղութիւնները: ոչ միայն խառնութիւններու ապրանքներուն կէսը զուրսերը լեցուած են, այլ և առանց վրայ կարելի է աւելցնել այն բազմաթիւ շարժական մանրաւաճառներու, ձեռքի վրայ ապրանք ծախողներու և առանց նման մանր մուկը բաներ ծախողներու խնդրութիւնը, որոնք կատարելապէս անանցանելի կը կացուցանեն մանաւանդ մեր քաղաքի միջամասերը, ալ չենք խօսել կառքերուն, ուղտերուն մասին, որոնք արժարեւած խնդիրն աւելի կրնան բարդ կերպարանք տալ:

ՀԵՌԱԳԻՐ

Կ. ՊՈԼԻՍ. — Զօրավար Թոնտէր Կօց փաշա չարախօս օր կըստատէ: Ան ներկայ պիտի ըլլայ այն զօրահանդէսներուն որ պիտի կատարուին Ազրիանու պոյսոյ մէջ: Զօրավարը երկու ամիս Պօլս պիտի մնայ ուսումնասիրելու համար Օսմ. զօրաց կազմակերպութիւնը:

ՆՈՅՆ. — Պօքթօթմի ատալին օրերուն սաստիկութեամբ կը շարունակուի:

ՆՈՅՆ. — Մեծ-Վէզիրը հասած է, մեկնելով Սօֆիայէն, նա պարտոր դնաց: Դահլիճին կացութիւնը անորոշ կը մնայ:

ՆՈՅՆ. — Պօքթօթմի մասնախումբը ամեն տեղ իր հրահանգները տուաւ որպէսզի յոյներուն դէմ պօքթօթմի աւելի ծաւալ զանէ:

ՆՈՅՆ. — Ժէօն Թիւրք ընկերութիւնը որոշեց փութացնել զատարարական միութեան իրերը կայսրութեան բոլոր ազգութիւններուն համար, որովհետեւ կը կարծէ որ վայրկեանը յարմար է:

ՆՈՅՆ. — Հոռով Թուրքիոյ ղեկավարը իր կառավարութեան կը հետադէ թէ՛ նկատի ունենալով չորս տէրութիւններու անարեւմտ վերաբերութիւնը Թուրքիոյ նկատմամբ անոր քաղաքականութեան պատճառաւ իրենցական հարցը պէտք է մէկ կողմ թողուի:

ՆՈՅՆ. — Ճալիլով պէլի հրաժարականը ստույգ կ'երևի: Եւրօպական նախարարը այսօր վաղը պիտի քաջուի գործէ: Այս ուրուումը տրուեցաւ նախարարաց խորհուրդին մէջ, որուն կը նախագահէր Հազգը փաշա:

ՆՈՅՆ. — Բօլքայի 13 ղէպքեր, որոց 4ը մահացու, տեղի ունեցած են երէկ:

ՍԹԵՆԻՔ. — Կը կարծուի թէ երեք զօրահանգներ ղէնքի տակ պիտի կոչուեն, արդէն եղանակներ բաւական չըլլալով զօրափորձներուն համար:

ՊՈԼԻՍ. — Մեծ-Վէզիրը հասաւ և անմիջապէս պալատ դնաց, այս իրիկուն նախարարաց խորհուրդին մէջ Մեծ-Վէզիրը պիտի յայտնէ Թրանսայի մէջ իր ունեցած զործունէութեան արդիւնքը: Յետոյ պիտի վիճարանի այն պայմաններուն վրայ, որ Թրանսան զրաւ է փոխառութեան մը կնքութիւն համար:

ՆՈՅՆ. — Թանինը քննադատելով Պր. Բօնիմանի յօդուածը Ժէօն Թիւրքիոյ դէմ, կորակէ Թրանսայի նախկին ղեկավարը պատահական Սարաֆ անունով:

տեղի ունեցած էր, նորէն վար իջաւ զուրահանքին խնաց տալու համար:

Դոնապանները հետաքրքիր կըլլան Տան եղբորական կատարակրթութիւնները իրենց համար: Եւրօպական տեսարաններ են:

Ուստի զոնապանը անմիջապէս անկողնէն իջաւ, զբացուէին տարօրէնութիւն հետ վեր եկաւ, բայց ի գուր զարկին զանգաւը և զուրը, ալ բան մը չէր լուէր: Դրացուէին համարին բաւ թէ ինք օր և մասնակցութիւն չունէր գործին մէջ և թէ պիտի երթար պատիւք, քանի որ ժամանակն ալ արդէն ուշ էր: Բայց զոնապանը ուղղով որ անկողնէն ելլելու բանի մը ծառայէ, գնաց խնաց տուաւ ոտովանութեան քօմիտէին, սանդուխտին իջնալու տանի չի մտնալով բարձ մը տալ զերկուսին:

(Ճարտնակելի)

ՍԹԵՆԻՔ. — Խորհրդարանական մասնախումբը որ պաշտօն ունէր քննելու Ատտիկէ—Պէօթի ընտրութիւնները կրեալացի ներկայացուցիչներուն անկասութիւնը վերձառ է: Այս գաւառի միւս ներկայացուցիչներուն ընտրութիւնը վաւերացուած է:

ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷՉ ԵՒ ԱՂԶԱՆՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆ ԳԻՇԵՐՈՒԿ ԵՒ ՑԵՐԵԿԵԱՆ Ի Զ Մ Ի Ր

Բացումը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ յոյ. 1/14 ին:

Մանկապարտէզ կընդունուին 4—7 տարեկան երեխան մանուկներ:

Նախաընթացի կընդունուին 12 տարեկան վար աղջիկներ:

Թէ՛ գիշերօթիկ մանուկներու և քե աղջիկներու համար տարեկան 17 օսմ. ուսի, իսկ ցերեկեաններու 3 օսմ. ուսի միայն:

Թոշակներու կեսը կանխիկ վճարելի է իսկ մնացեալ կեսը Յունիսին:

Եղբայր ու քույրերու և վկայեալ աղբաւ ուսանողներու համար զեղջ:

Բոլոր գիշերօթիկ աշակերտները պիտի ընդունին ընտանեկան գուրդուրտ խնամք, ծնողական հոգածութիւն և հրկողութիւն (6 մանուկի համար մէկ վարձուի): Բաւականաչափ սնունդ և բարոյական, մշակութային ու ֆիզիկական ելլի: Խնամեալ դասախառնութիւնը և յանձնարարական համար դիմել փութով առ

Հիմնադիր — Տեղեկ
ԳՐԻԳՈՐ Մ. ԷՕԼՄԷՋԵԱՆ
Հոխիսիական վարժարանի փոքր Թ. 3

15—1

Ա. ՄԱԹԻԿԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ ՍԱՓԻՉ ԵՒ ՎԱՐՍԱՅԱՐԴԱՐ ՀԱՍՏԱՏԵԱՅ 1873

Պատիւ ունիք ծանուցանելու արդոյ Հայ Հասարակութեան ինչպէս նաև մեր քաղաքի յաճախորդաց՝ թէ մեր Հայնոցի Սալօն փոխադրուած է Թրանկաց թաղ Բասաթ Գուլուճիկեան (Ալիօթի) նորադոյն և չքեղ կահաւորութեամբ:

Հաստատութեան մօտ քառասունամայ յարատեւութիւնը, անստղծ մաքրութեան և կանոնաւոր սպասարկութեան մասին իր վայելած անմիտելի համբաւը՝ որոնցմով համակրութեան միջոցաւ մը ստեղծած է իր չուրջ, ամէն փառահովութիւն կը ներշնչէ մեզ թէ պատուարժան հասարակութիւնը և մեր բոլոր յաճախորդք պիտի շարունակեն ըստ առջնայն պատուել մեր նոր Սալօնը:

Յարգանքներով
100—44 Ա. ՄԱԹԻԿԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՆԹՈՆԱՆ ԳՈՆՏՈՔԻՏԻՍԻՍ ANT. S. CONDOERYDIS

ԲԺԻՇԿ - ԱՏԱՄԵԱՐՈՅԻ Կալաքիս փողոց

Ամենակրկին կատարելագործութեամբ ակտաներու գործողութիւններ ի գործ կը դրուին, Ամերիկեան միջոցներու համաձայն: Առանց ցաւի կը հանուին ակտաներ՝ Տօքթ. Ժովիէի գրութեամբ, առանց աւելորդ զեղեր գործածելու:

Մասնաւոր խնամով կը դարձանուին լինարներու հիւանդութիւնները: Ակտաներ կը շինէ Bridge - Works գրութեամբ:

Կատարելագործեալ գործիքներ, չափաւոր գիններ:

Ամէն օր առաւօտ ժամը 9—12 և Կ. Ն. ժամը 3—5 կ'ընդունին հիւանդներ, կիրակի օրերը մասնաւոր ժամադրութիւններ կ'ընդունուին: 150—24

ՄԱՐԳԱՐ ՄԵՍԻԱՆ ԵՒ ԹՈՎԱՍ ՄԵՆԵԿԻՇԵԱՆ

ԴԵՂԱՎԱՅԱՌԱՏՈՒՆ ԵՒ ՀԱՄԵՄԱՎԱՅԱՌԱՏՈՒՆ

(Պատմահանք փողոց Ազրիւրին մօտ) (Droguerie) Տան վերաբերեալ զեղորէից և համեմունքներու վաճառատուն մը բացած ըլլալով, կրնանք գոհացնել մեզի դիմողներն անորով կերպով թէ ապրանքներու մաքրութեամբ և թէ գիններու ամանութեամբ: 100—81

ԱՐՏՈՆԱՅԵՐ Զ. ՄԱՍՈՒՐԵԱՆ

ՏԻՊԱՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

ՊԷՏԲ
Է
ԸԼԼԱՅ
ԱՆԺԻՏԵԼԻ
ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ
ՄԸ

ՄԷԿ ԲԱՌՈՎ,
ՄՈՒՐՇԱԿ ՄԸ
ՈՐ ԱՊԱՀՈՎԷ

Որ ապահովագրէ պատերազմի վտանգը առանց աւելորդ վճարումի:
Մասնակցի 100% չհաւաքած ինքնուրու:
Որ ապա տիրաւորութիւն վրայ
ԱՌԱՋԻՆ ՏԱՐԻՆՆԵՐՆԵՐ
Փոխառութեան արժէքներ
Կանխիկ գումարներ արժէքը
Ապահովագրութեան ինքնաբեր շարունակումը
վճարումէն վերջ
Ապահովագրութեանց արժէքը:
Որ երբեք չի դադարի արժէք ունենալ վճարումներու զաւարումով:
Որ ներկայացնէ մեծ գումարներ յարմարելով ապահովագրեալին պէտքերուն:
Որ ամէն տեսակ դիւրութիւններ տայ,
մասնաւորապէս հաշուակցութեան մասին:
Առաւելագոյնը
Եւ նուազագոյնը փոխարժէքով:
Երաշխաստութիւններու
Առաւելութիւններու
Առատակեցութեան եւ պայմաններուն:

Այս տիպար ապահովագրութիւնը իրագործուած է

ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳԱՅ "ԷՔԻԹԱՊԼԸ"ԻՆ ՆՈՐ ԲՈԼԻՍՈՎԸ

Որոշ երաշխաստութեանց գումարը կ'անցնի
եւ որոշ վճարած գումարը ապահովագրեալներու շահ տալի է
2 ՄԻԼԻԱՐ 500 ՄԻԼԻՈՆ Ֆրանկ
3 » 500 » » է
Նոր պայմանագրութեան օրինակը և ամէն տեսակ տեղեկութիւններ շահաւորներու մասին, ձեռնարկէ և զրկուի փա-
փաքոններու եթէ դիմեն Էքիթի ընդհանուր գործակալներուն:
150—95

Լ. Ե. Լ. ՎԱՐՊԵՏԵԱՆ

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԻ ՆՈՐԱԶԵՐՈՒԹԻՒՆ ՍԵՏՓԱՆ ԻՓԼԻՔԵԱՆ ՖՐԱՆԿԱՅ ԹԱՂ

Ամբան եղանակի վերջին նորաձեւ-
թեան ապրանքները ստացած են:
Բրդեղէնէ.— Բրդեղ, մուշար, Թիւ-
սոր, Շանթիւն, Էօրիւն, Պէնկալին,
Մէտալին, Վուալ, Էթամին, գծաւոր
ազմիր, Պրիյանթին, Lawn-Tennis:
Բամպակեղէնէ.— Գունաւոր բամբակ-
թիւսորներ, Պոթիսա, Բօնմէ, Պասմա,
Զէֆիր, բանուած և շիտակ բոնպատուր,
բանուած և շիտակներու հարուստ տե-
սակ:
Մրտէլիէ.— Մետաքս և բամպակ
թիւն, լէզ և տանթէլի տեսակներ, էշար
վուալէթ ժապաւէն, շիֆօն, պրօսթրի,
բազմանթիւրի, կոճակ ժապօ և այլն:
Պանէթըրիէ.— Գունաւոր, քաշ-քօրսէ,
մանէլա շապիկ և վարտիկ, քօլարօ, շա-
պիկ, փողկապ և այլն:
Հոտեղէնէ.— Պայուսակ և բօրթ-մօնէ
բօրթ-քարթ, ձեռնոց, գօտի, զանազան
հոտեր, քօլօնիտ, լօսիօն բուտրա, օճառ-
ներ և այլն:
Ճէրմակեղէն.— Խոտէ shirlings,
maiussook ձեռնակ լինօ, պաթիլի լինօ,
անձեռնոց, բէշէթա պլանթէթ և կարասի
և կերպարներ:
250—45 ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ

NATIONAL UNION SOCIETY LTD

ՈՐՈՒ ԳՈՐԾԸ ՓՈԽԱՆՅՈՒՄԸ ՈՒ ԵՐԱՇԽԱՍՏՈՒՄԸ Է

PHOENIX ASSURANCE COMPANY LTD է

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ 16 ՆՏՈՆ ՄԷՋ 1782 ԻՆ

ՀՐԴԵՂԻ ՃԻՒՂ ԴՐԱՄԱԳՆՈՒՄ ԵՒ ՊԱՇՅՈՒՆՆԵՐ
ՏԱՐԵԿԱՆ ԲՈՒՄԵՐՈՒ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԸ
ՄԻՆԶԵԻ ԱՅՍՈՐ ՎՃԱՐՈՒՄ ՎՆԱՄԵՐՈՒ ՓՈԽԱՐԵՆԸ
ԱԻՆԻ ԲԱՆ » » 45,000,000
Ա. Ո. 4,500,000
» » 1,500,000

Այս հանրաձայն ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ ամեն տեսակ շէնքեր, ապրանք
կարասիք, ելլն նպաստաւոր պայմաններով:

150—147

ԻՋՄԻՐԻ ԼԻԱՋՈՐ ՆԵՐԿԱՑԱՑՈՒՄԸ ԶԵՆԵՐԸ

Լ. Ե. Լ. ՎԱՐՊԵՏԵԱՆ

Այի Եօրի Կոստանդ Սիւրիաւէան Ֆիւրսանթ թիւ 9—13

ԲՕՄԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ Ս. ԲԵԴՐԱՊՈՒՐԿ

Դրամագումար ամբողջութեամբ
Թեմա տրուած թիւ 10,666,666
Պահեստի գումար » 187,322,000
Ապահովագր. վճարում » 581,115,000
Ապահովագր. և գլխավճար
1908 ընդունուած » 83,232,000

Ապահովագրութիւնը Կրակի դէմ,
Փոխադրութեան դէմ, Կեանքի հա-
ւաս, Անեւ սեռակարկածներու դէմ,
Ճարտարական անեւ վնասներու
հաւաս ցումն են. են.:

Տեղեկութեանց համար դիմել ընդհա-
ներկայացուցիչներուն:

ՄՕՐՈՒՔԵԱՆ ԵՒ ԳՈՒԶԻՆՕՐՈՒՄ
150—39 Բասմա Երեսուֆ 14

ՍԻՆԱԼԿՕ (SINALCO)

Այս երաշխի և զովացուցիչ Լիակ-
լին որ ստանդարտ և մարտողութեան հա-
մար մէկ հոտիկ է. Գիշ ժամանակի կէջ
մեծ ընդունելութիւն գտաւ Իգմիթի մէջ,
որովհետեւ բնաւ ալքով չպարտուակէր,
(սինալքօ=առանց ալքոլի):

Սինալքօ Գիշմանի կը պատրաստուի
և յանձնարարուած է Եւրոպայի ամեն
նշանաւոր բժիշկներէն, և այսօր աշխար-
հահալակ անուն մը ունի:

Լիւր. գործակալ Սինալքօ
50—34 ՎԱՍԻԼ Զ. ՄԻԼԱՆՕ

ԿՐԷՇԱՄ

ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ի ԼՕՆՏՈՆ

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ 1848 ԻՆ

Դոյք Ընկերութեան Ա. Ո. 9,014,532
Տարեկան հասոյթ » » 1,438,659
վճարուած գումար » » 20,474,666

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ

ԼՕՆՏՈՆ

Ընկերութեան Ապահովագրական ընդհ.
կանոններու մէջ մասնաւոր 24րդ. յօդ-
ուածը խիստ ուղղաւ ըլլալով կ'ընդ-
կայնէ, որով «Ընկերութիւնը կ'ընդունի
Օսմ. դատարաններու վճիռներն ո'ւ է
տարբերութեանց առջև»:
Աւելի բնորոշ տեղեկութեանց համար
դիմել ընդհանուր գործակալներուն:
50—7 C. WATTALE & CO

ԲԱԲԱՋԵԱՆ ԵՂԲԱՐԲ

ՖՐԱՆԿԱՅ ԹԱՂ

Վաճառատան մէջ կը ծախուին ամեն
տեսակ շորերական և Եւրոպական ապ-
րանքներ:

ՃԱՐՈՒՄԱՆ ՅԱՄԱՐԱԿԱՆ ԲԵՅԻ
ԳԵՂԱՐՈՒԹԵԱՆԱԿԱՆ ապրանքներ, Մե-
սախալայ քաշիկներ, Վզնոցներ,
Տուփեր, Խոզանակներ են.:

ՄԱՋԱԿԱՆ ԶՍՄԱՐԱՍՏՈՐ ԹԷՅԸ
ԵՒ ՐՈՊԱԿԱՆ ըստի ապրանքներ,
Գուլպաներ, Թաշկիւններ, Օձիկներ,
Փողկապներ, Շապիկներ են. են.:

Ճաշակատէր Էն աճան: 150—68

Ա.Ջ.Պ. ՆԵՐԱՃԱՇԱԿ ՏՐԿԱՆԵՑ

Ձեր գնումները միշտ ԼՈՒՎՐԸ au «LOUVRE» վաճառատանէն, Ֆրանկաց թաղ
Ուր գտնաւ, ճաշակի նրբութիւն, Տեսակներու ճոխութիւն և Բարիգեան ամենավեր,
Ջին նորաձեւութիւն (Dernière Création):

Եզանակի վերջին նորութիւնները ինչպէս՝

Շէվիօթ (cheviotte), կրօս սերթ (grosse cerge), Տիակօնալ (Dsagonal gros cole)—
Հօմսփուն (Homespun), Սանկլիէ (Sanglier), Բօթ շըվալ (cote cheval) Սաթլէն տիւէր
Թուար (Satin Dirétoir), Սաթլէն սօլէյլ (Satin Soleil), Գաշըմիւր ալ սուա (Cachem)
de soie) Amazon décatie etc. — Ամենամօր գոյներով և անմրցելի գիններով:

«ԼՈՒՎՐԸ» Ֆրանկաց թաղ

150—42

ԳԱԼՓԱՔԵԱՆ ՍԻ ԿԻՐԻՒՆԼԵԱՆ

ROYAL EXCHANGE ASSURANCE

ԲՈՅԱԼ ԷՔՉԵՆՃ

ՀՐԴԵՂԻ ԵՒ ԿԵՆԱՅ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հիմնադր. 1720 թ. Ի ԼՕՆՏՈՆ

Դոյք ընկերութեան Ա. Ո. 5,000,000
վճարուած Ապահովագրականութեան » » 42,000,000

ՀՐԴԵՂԻ ՃԻՒՂ.— Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ հրդեհի դէմ և ամեն տեսակ
կալուածք, կարասիք, ապրանք, նպաստաւոր պայմաններով:

ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ.— Ընկերութիւնը նպաստաւոր պայմաններով կ'ապահովագրէ
ամբողջ կեանքի տեղեկութեան վրայ: Սառն ապահովագրութիւնը, Ընկերութեան
ապահովագրութիւնն են. և. Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել:

Կ. Ո. ՈՍԿԱՆԵԱՆԻ
Ֆինիչ պատուիրակ

250—192

Ս. ՈՒԹՅՈԼ ԵՒ ԸՆԿ
Ընդհ. Գործակալներ

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԻ

ՔԱՄԷԼԻԱԻ

(Նախորդ Սաւարիթեմ)

ՄԱՍՆԱՃԻՂ ՖՐԱՆԿԱՅ ԹԱՂ Բ. 33

Վաճառատան մէջ կը գտնուին ամեն ճաշակի յարմար ապրանքներ:
Ձմեռանայն յառաջիկայ եղանակին համար, ընդունած ենք մեծաքանակ ապրանք,
որոնք պիտի կրնան գոհացնել ամեն ինքնաճաշակները:

Գիններու անհամեմատ ամենութիւն, ապրանքներու տոկոսներ ինչ անմրցելի է,
Այցելեցէք անգամ մը ՔԱՄԷԼԻԱԻՆՎՈՒՄ վաճառատունը համազօրեւոր համար:

125—41

ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԴԵՂԱՐԱՆ

ՋԱՐԵՋ ՇԵՐԶԱՒՈՐ

Հայաց քաղ Բէշիթի ճառարան

Կեդրոնական գեղարար զովեստի պէտք
չունի, ծառօթ է արդէն բոլոր Իգմիթի:
Թարմ և անխաբախ գեղեր, պատրաս-
տութիւնը արագ և կարեւոր աման:
Հոն կ'յաճարեն ականաւոր բժիշկներ:

150—84

ROYAL EXCHANGE ASSURANCE

BRANCHE MARITIME
ETABLI A LONDRES
EN 1720

Միջալին Ապահովագրական Ընկ. խիստ
նպաստաւոր պայմաններով: Մասնաւոր պայ-
մանագրութեամբ մի ընկերութիւնս կ'ապահու-
վար նաեւ կրակի արկածներ, 10 օրուա-
պայմանամտով մի սթրանդերներու (Doeks)
մէջ ինչպէս յԱնգլիոյ նորակա և գիւլաւոր
տոքերու մէջ ինչպէս Մարսելի, Հալիթի,
Համպուրկի և. և.:

Իգմիթի Ներկայացուցիչ
F. BLACKLER